

'hak-al'

4
DECEMBER
1991
17^e JAARGANG

natuur-en vogelwacht
CULEMBORG

105.10
Fam. van der Kooij
Vliegerweg 3
4101 JK CULEMBORG

Kontaktadres:

Natuur- en Vogelwacht Culemborg,
 Postbus 381, 4100 AJ Culemborg.

Bestuurssamenstelling:

Wim Kievit, Verdijkstraat 13,
 4102 CL Culemborg; tel.: 1 4 5 6 1.
 Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
 4102 CL Culemborg; tel.: 1 9 5 8 1.
 Frans Waroux, Moerbeiboom 45,
 4101 WC Culemborg; tel.: 1 5 3 9 3.
 Breun Jansen, Eikeboom 31,
 4101 VA Culemborg; tel.: 1 4 8 8 5.
 Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3,
 4101 JK Culemborg; tel.: 1 5 4 5 0.
 Kars Veling, Gandhi 91,
 4102 HK Culemborg; tel.: 1 7 8 2 2.
 Henkjan Kievit, Lange Havendijk 34,
 4101 AT Culemborg; tel.: 2 1 4 2 5.

Klubhuis:

"De Ketelvink", voormalig "Ketelhuis" op
 Terweijde, Middelcoopstraat 1 A Culemborg.

Bibliotheek:

Gerrie Monfils (tel.:03473 - 77638)
 Cor Maurice (tel.:03450 - 20857)
 Boeken / verslagen in "De Ketelvink".
 Geopend: vrijdag van 19.00 uur tot
 20.00 uur, uitgezonderd de maanden
 juli en augustus.

Lidmaatschap:

Nieuwe leden opgeven bij de penning-
 meester, evenals adreswijzigingen.

Penningmeester:

Frans Waroux, Moerbeiboom 45, Culemborg,
 tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 3 9 3.
 Gironr.: 3 4.3 3.3 5 1 t.n.v.
 F.H. Waroux, rek. Natuur- en Vogelwacht
 Culemborg.

Kontributie:

Betaling per toegezonden acceptgiro-
 kaart. Jeugdlidmaatschap f 12,50 per
 jaar, volwassene f 25,-- per jaar,
 gezinslidmaatschap f 25,-- per jaar,
 postlidmaatschap f 25,-- per jaar.

Redaktieteam en -adressen:

Breun Jansen, Eikeboom 31,
 4101 VA Culemborg; tel.: 1 4 8 8 5.
 Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
 4102 CL Culemborg; tel.: 1 9 5 8 1.
 Harry v.d. Warenburg,
 Grondzeilerweg 9, 4105 HJ Culemborg,
 tel.: 1 4 3 5 8.

Plantenwerkgroep:

Wim Rubers, Joh. Frisoplaats 6A,
 4196 AC Tricht;
 tel.: 0 3 4 5 5 - 7 3 3 5 4.

Knotwilgenwerkgroep:

Wim Smits, Schoolhof-Oost 24,
 4105 AS Culemborg; tel.: 1 6 5 7 5.
 Harry v/d Warenburg, Grondzeilerweg 9,
 4105 HJ Culemborg; tel.: 1 4 3 5 8.

Paddenwerkgroep:

Harry v/d Warenburg, Grondzeilerweg 9,
 4105 HJ Culemborg; tel.: 1 4 3 5 8.

Zoogdierenwerkgroep:

Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
 4102 CL Culemborg; tel.: 1 9 5 8 1.

Koördinatie vogelwerkgroep:

Henkjan Kievit, Lange Havendijk 34,
 4101 AT Culemborg; tel.: 2 1 4 2 5.

Insektenwerkgroep:

Henkjan Kievit, Lange Havendijk 34,
 4101 AT Culemborg; tel.: 2 1 4 2 5.
 Kars Veling, Gandhi 91,
 4102 HK Culemborg; tel.: 1 7 8 2 2.

Inleveren waarnemingen:

In de daarvoor bestemde bak in "De Ketelvink"

Begeleiding jeugdgroep:

Kars Veling, Gandhi 91,
 4102 HK Culemborg; tel.: 1 7 8 2 2.

Nestkasten-koördinatie:

Fam. v/d Veen, J. v. Riebeeckstr. 52,
 4105 BC Culemborg; tel.: 2 1 0 9 3.

Kampen, lezingen, dia-avonden en kursussen:

Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3,
 4101 JK Culemborg; tel.: 1 5 4 5 0.

"Het Vogeljaar":

Jaarabonnement door overschrijving van
 f 21,50 op de girorekening van de
 N.V.W.C., met vermelding van:
 "Het Vogeljaar".

Sekr. Milieuwerkgroep Noordwest-Betuwe:

Postbus 288, 4100 AG Culemborg.
 Tel.: 0 3 4 5 0 - 1 3 3 8 6 of
 0 3 4 3 6 - 1 6 8 7.

Aanhangwagen:

De N.V.W.C.-aanhangwagen "Jopie" is voor iedereen te huur voor f 7,50 per dag of gedeelte van de dag (te betalen direct bij terugbezorging).
 Gaarne vooraf reserveren bij Lies v.d. Ham, Brahmsstraat 1, Culemborg.
 Tel.: 0 3 4 5 0 - 1 8 6 4 5. Men dient zelf te zorgen voor de wettelijk voorgeschreven kentekenplaat.
 Tevens zijn alle schades voor eigen rekening!

Verbandtas en -trommel:

Voor alle activiteiten is een verbandtas en -trommel aanwezig in "De Ketelvink".
 Aanvullingen z.s.m. na gebruik doorgeven aan de beheerder: Joop Bezuyen, Smetanastraat 23, 4102 BA Culemborg.

K O N T A K T - A D R E S S E N

=====

Vogelbeschermingskonsulent:

Henkjan Kievit, Lange Havendijk 34,
 4101 AT Culemborg; tel.: 2 1 4 2 5.

Asielhouders:

Alle beschermde vogels: Lexmond -
 tel.: 0 3 4 7 4 - 1 6 7 7

Aanneem- en doorgeefadres: Utrecht -
 tel.: 0 3 0 - 9 1 9 4 4 9

Egelopvangcentrum Maarssenbroek:

Spechtenkamp 159, 3607 KJ Maarssen-
 broek; tel.: 0 3 4 6 5 - 6 8 4 4 0.

DIVERSE NATUURORGANISATIES:

Milieu: alarmnummer luchtverontreiniging: 0 8 5 - 4 5 2 2 2 0.

Veldpolitie: Den Hartog:

0 3 4 3 7 - 5 5 8 (Werkhoven)

Vrieling:

0 3 4 3 6 - 1 6 7 5 (Cothen)

Meldkamer:

0 3 4 0 4 - 2 4 8 2 4 (Zeist)

Gemeentepolitie Culemborg:

Dhr. Helmond, Boerenstraat 35,
 Culemborg; tel.: 1 5 7 4 4.

Vereniging Milieudefensie:

Tweede Weteringplantsoen 9, 1017 ZD
 Amsterdam.

Gelderse Milieudefensie:

Jansbuitensingel 14, 6811 AB Arnhem;
 tel.: 0 8 5 - 5 1 5 0 6 9.

Milieuwerkgroep "Noordwest-Betuwe":

Wim Hijnen, Ravelijnstraat 86,
 Culemborg;
 tel.: 0 3 4 5 0 - 1 7 9 3 2.

Milieuwerkgroep Gelderland:

H. ten Berghe, R. Jacobsstr. 27,
 Tricht; tel.: 0 3 4 5 5 - 3 9 7 4.

Milieuwerkgroep Houten:

Kon. Julianastraat 13, 3991 DJ Houten.

Staatsbosbeheer regio Betuwe:

Beheerseenheid De Linge, Veerstraat 16,
 4148 AG Waardenburg; M.M. Suurmond,
 tel.: 0 4 1 8 1 - 2 4 1 1.

Vereniging tot Bescherming van Vogels:

Driebergseweg 16 B, Zeist,
 tel.: 0 3 4 0 4 - 2 5 4 0 6.

Stichting Het Geldersch Landschap:

Zypendaalseweg 44, 6814 CL Arnhem, tel.:
 0 8 5 - 4 2 0 9 4 4.

Instituut voor Natuurbeschermings-educatie:

Plantage Middenlaan 41,
 1018 DC Amsterdam.

Stichting Natuur en Milieu:

Donkerstraat 17, 3511 KB Utrecht,
 tel.: 0 3 0 - 3 3 1 3 2 8.

Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten:

Noordereinde 60, 1243 JJ 's-Graveland;
 tel.: 0 3 5 - 6 2 0 0 4.

Wereld Natuur Fonds Nederland:

Postbus 7, 3700 AA Zeist;
 tel.: 0 3 4 0 4 - 2 2 1 6.

Wereld Natuur Fonds Nederland, regio West-Betuwe:

sekretariaatsadres:
 G.J. van Kessel-Heuff, Binnenstr. 3, 4117
 GR Erichem; (Pandawinkel)
 tel.: 0 3 4 4 7 - 1 6 3 7

Greenpeace Nederland:

Postbus 11026, 1001 GA Amsterdam.
 Damrak 83-II, 1012 LN Amsterdam;
 tel: 0 2 0 - 2 3 6 5 4 5.
 0 2 0 - 2 3 1 8 4 3.

VOORWOORD VAN DE REDAKTIE

Een Hak-al vol afwisseling ligt voor u!
Zoals u wellicht reeds opgemerkt heeft, is als bijlage een persbericht over de "Vogelkalender 1992" toegevoegd. Deze kalender kunnen wij u warm aanbevelen!

Nieuw in de Hak-al is de jeugdtribune, die samengesteld zal worden door onze jeugdleden. De eerste aflevering treft u op pag. 8 aan.

De juveniele zeearend blijkt op zondag 24 november jl. nog gesignaleerd te zijn ter hoogte van De Heul nabij Schalkwijk. Dus deze imposante stootvogel zit thans zo'n 5 weken in het Culemborgse. Voor een uitgebreid verslag zie pag. 4.

Knotters! Op zaterdag 14-12-1991 is de tweede snoeidag. In tegenstelling tot de routebeschrijving in de konvo, niet linksaf de dijk af bij het bordje "De Nieuwe Duinen", maar één afslag eerder (fam. Wammes).

Op maandag 3 februari 1992 zal de Jaarvergadering gehouden worden in de Ketelvinck; aanvang: 19.30 uur. We rekenen op een grote opkomst. De redactie wenst u gezonde, natuurvolle en prettige feestdagen toe en alvast een heel gezond en fijn 1992!

Op vrijdag 3 januari 1992 kunnen we goede wensen uitwisselen tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst vanaf 19.00 uur.....met choco, appelvinken, e.d.

Uit de verslagen:

21 oktober 1991:

* Intentieverklaring deelname Federatie Sociaal-culturele Herstructurering in Culemborg verzonden.

18 november 1991:

* Bouwvergunning voor afdak N.V.W.C.-aanhangwagen "Jopie" in oktober jl. aan Gemeente Culemborg verzonden.

* Zoogdierenwerkgroep verzorgt inrichting vitrine aan Triosingel. Deze expositie is vanaf januari 1992 aldaar te bewonderen.

* Thema-avonden op een woensdag in de maand zullen beter gestructureerd worden.

* In 1992 zal er een korte cursus "Vlinders kijken" worden georganiseerd door Kars en Henkjan.

Index:

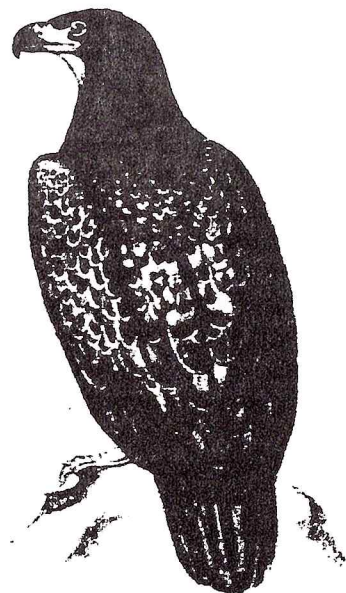
- pag. 4 - Wederom zeearend rond Culemborg.
- pag. 5 - Verslag paddestoelenexcursie 28 september 1991.
- pag. 6 - Verslag jeugdavonden over zoogdieren en diersporen.
- pag. 8 - Jeugdtribune
- pag. 10 - Verslag senior-jeugd-excursie Flevo d.d. 9 november 1991.
- pag. 11 - Absolute recycling, dus zonder resterend afval.
- pag. 12 - Massale aanwezigheid Kleine vos en Gamma-uil in 1991.
- pag. 14 - Vogelwaarnemingen.
- pag. 17 - Excursie- en activiteitenprogramma.

Wederom zeearend rond Culemborg!

Na ruim 5 jaar was de zeearend weer eens in het "Culemborgse" waar te nemen.

De laatste keer dat deze grootste arend van Europa op Culemborgse grond werd gesignaleerd was in de periode van januari t/m maart 1986 (zie Hak-al april 1986).

Op zaterdag 19 oktober jl. werd er door een groepje N.V.W.C.-ers een juveniele (2-3^e jaars) zeearend gezien nabij de Lek ter hoogte van de Heul bij Schalkwijk tegenover "onze" trektelpost in de Redichemse Waard. Zoals zo vaak bij waarnemingen van minder algemene vogelsoorten ging het nieuws als een lopend vuurtje binnen de Vogelwacht rond. Vele honderden vogel- en natuurliefhebbers uit verschillende delen van het land en persmensen volgden de vaak spectaculaire gedragingen van deze imposante stootvogel vanaf de Lekdijk, die in vlucht met een spanwijdte van 230 - 250 cm. veel gelijkenis vertoont met een "vliegende deur".

juvenile zeearend

Beschrijving zeearend:

De massieve bouw en de enorme spanwijdte met erg brede vleugels onderscheiden de zeearend van alle andere (stoot)vogels in N.W.-Europa, uitgezonderd de steenarend.

De adulte zeearend is herkenbaar aan de korte, wigvormige, witte staart en de vuilwitte kop. De bijzonder zware haak-snavel is geel, evenals de washuid en de zware, half bevederde poten. De hoofdkleur is donkerbruin - vanaf 7-jarige leeftijd - en de vleugeleinden zijn sterk "gevingerd".

De juveniele exemplaren hebben een zwart-bruine kop, staart en snavel, terwijl het verenkleed lichtbruine vlekken vertoont aan keel en borst. De staart heeft een witgeklepte basis, wat bij het aanwezige exemplaar rond Culemborg duidelijk te zien was.

Zeearenden hebben per dag ongeveer een pond vlees nodig, waarbij dan nog eens een paar ons botten en huid komen.

Vooraf onvolwassen vogels eten 's winters regelmatig aas. Zij jagen op middelgrote en kleine zoogdieren en op vogels, met name watervogels. Zij weten ook vissen, die aan de oppervlakte zwemmen, te verschalken door laag boven het water te vliegen en plotseling neer te storten, waarbij de vogel vaak half onder water gaat.

De zeearend is broedvogel van kusten met

kliffen en klippen en van waterrijke gebieden in o.a. Zweden, Polen (circa 200 paar), de voormalige DDR (circa 120 paar) en in Sleeswijk-Holstein (rond 4 paar).

Het voorkomen in Nederland:

De meeste in ons land voorkomende zeearenden zijn eerste- of tweedejaars vogels. Het meest frequent wordt deze soort in en rond de Oostvaardersplassen waargenomen, waar per winter één of twee juveniele exemplaren aanwezig kunnen zijn. Meestal zijn ze alleen op grote afstand waar te nemen. Maar in een grootschalig gebied als de Oostvaardersplassen kan dat ook bijna niet anders. De watervogelconcentraties vormen hier een belangrijke trekpleister en voedselbron. Daarnaast wordt deze soort regelmatig in de Biesbosch waargenomen, ook weer in het winterseizoen.

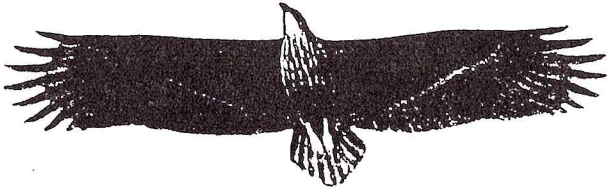
Het voorkomen in het rivierengebied:

Tot en met 1986 zijn er in het Nederlandse rivierengebied 12 waarnemingen bekend.

Rondom Culemborg werd de soort tot oktober 1991 slechts 3 maal waargenomen:

- * bij de Heul bij Schalkwijk op 20 mei 1964 (dit is zelfde omgeving als de waarneming in 1991!).
- * in het Culemborgse en Beesdse Veld in de periode van januari t/m maart 1986.

* overtrekkend nabij de kruising van Diefdijk en Rijksweg A2 in de herfst van 1990.

juvenile zeearend in vlucht

Zeearend trok veel aandacht.....

Nadat de eerste waarneming van de juvenile zeearend bij de Heul op 19 oktober jl. verricht was, werd op 20 oktober jl. op Stad Radio Culemborg in de rubriek "Kijk op de natuur met de N.V.W.C.", aansluitend op het thema "trekvoegels", door mij kort melding gemaakt van de verschijning van deze schitterende stootvogel.

Tevens deed het bandje van de Dutch Birding Association (DBA) velen richting Lekdijk trekken. De regionale pers besteedde aandacht aan deze zeldzame waarneming. Zoals reeds in de inleiding van dit verhaal gemeld, hebben vele honderden vogelaars, waaronder een groot aantal N.V.W.C.-leden, deze indrukwekkende stootvogel met verrekijker en telescoop gadegeslagen en met camera's vastgelegd!

De waarnemingen liepen bij het schrijven van dit stuk (12 november 1991) - voor zover mij bekend - tot 2 november jl. Bij het ter perse gaan van deze Hak-al zal "onze" zeearend waarschijnlijk elders in een ander geschikt biotoop neergestreken zijn.

Hopelijk zullen we deze opmerkelijke stootvogel in de toekomst wederom als (tijdelijke) gast in ons gebied mogen begroeten!

Gerard van Ruiten.

Bronvermelding:

1. Vogels van de Grote Rivieren; Stichting Vogelwerkgroep Grote Rivieren (1979).
2. Petersons Vogelgids; R. Peterson e.a. (1984).
3. De Europese Vogels in kleur; H. Heinzel e.a. (1985).
4. SOVON 1987; Atlas van de Nederlandse Vogels.
5. Vogels, nov./dec. 1991; Vogelbescherming.

verslag

Paddestoelenexcursie 28 september 1991.

Al heel lang geleden gepland, helaas komt niet altijd uit wat wij graag willen. De Loonse en Drunense duinen zou ons doel zijn om "grote" zwammen te gaan zien.

Door de grote droogte voor die tijd was er in dat gebied geen paddestoel te zien aldus onze leider Wim Rubers. Op de bewuste zaterdag waren toch nog 3 mensen van plan om te gaan zoeken, alleen wat dichterbij huis. We besloten naar Mariënwaard te gaan waar, met name op hout, toch nog een 20-tal verschillende soorten te vinden waren. We zagen:

Houtknotszwam
Geschubde bundelzwam
Zadelzwam
Wieltje
Platte tonderzwam
Franjehoed
Zwerm inktzwam
Plooirok inktzwam
Doolhofzwam
Peziza Proteana var. Sparassoides
Satiijnzwam
Kleine breedplaat mycena
Helm mycena
Geschubde inktzwam
Reuzen bovist

Kale inktzwam
Waaier buisjeszwam
Tranende franjehoed
Bloedsteel mycena
Stijfselzwam

Opmerkelijk was de Peziza Proteana, welke nog niet eerder door ons op Mariënwaard was waargenomen. Speciaal voorkomend op brandplekken. Ook de Bloedsteel mycena was een zeer fraai exemplaar. Al met al een plezierige excursie die ook weer een verrassing opleverde.

Wim Kievit.

jeugdavonden over zoogdieren en diersporen.

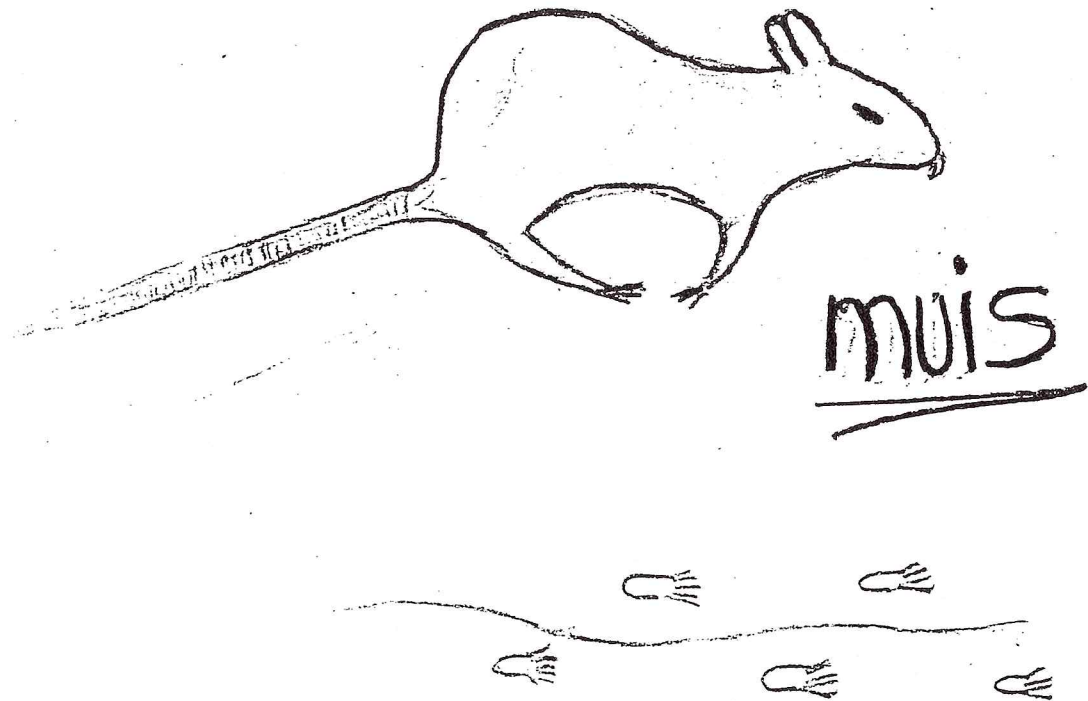
In november zijn er twee jeugd-avonden geweest over zoogdieren. Op de eerste avond heeft Gerard een aantal mooie dia's laten zien (vergezeld van nuttige informatie) van zoogdieren die in de buurt van Culemborg voorkomen. Hierna kreeg de jeugd de opdracht om enkele zoogdieren op de juiste manier in te kleuren. Voor de mooiste kleurplaten waren een paar prijsjes te verdienen.

Op de tweede avond waren er drie opdrachten. Als eerste moesten de namen van een aantal dieren ingevuld worden en vervolgens moest bij de diersporen het goede dier gezet worden.

Dit was niet zo eenvoudig als sommige jeugdleden wel dachten. Er was niemand die alles goed had ingevuld. Daarom staat op de volgende bladzijde van deze Hak-al de juiste oplossing vermeld. Verder moesten er 8 rebussen worden ingevuld. En tenslotte kon er een vrije tekening worden gemaakt van dieren met hun sporen. Een mooi voorbeeld van Freek (10 jaar) staat hieronder. Ook voor deze opdrachten waren er weer een paar prijsjes te verdienen.

Het waren twee leuke jeugdavonden waar door de jongeren vol enthousiasme aan werd meegedaan.

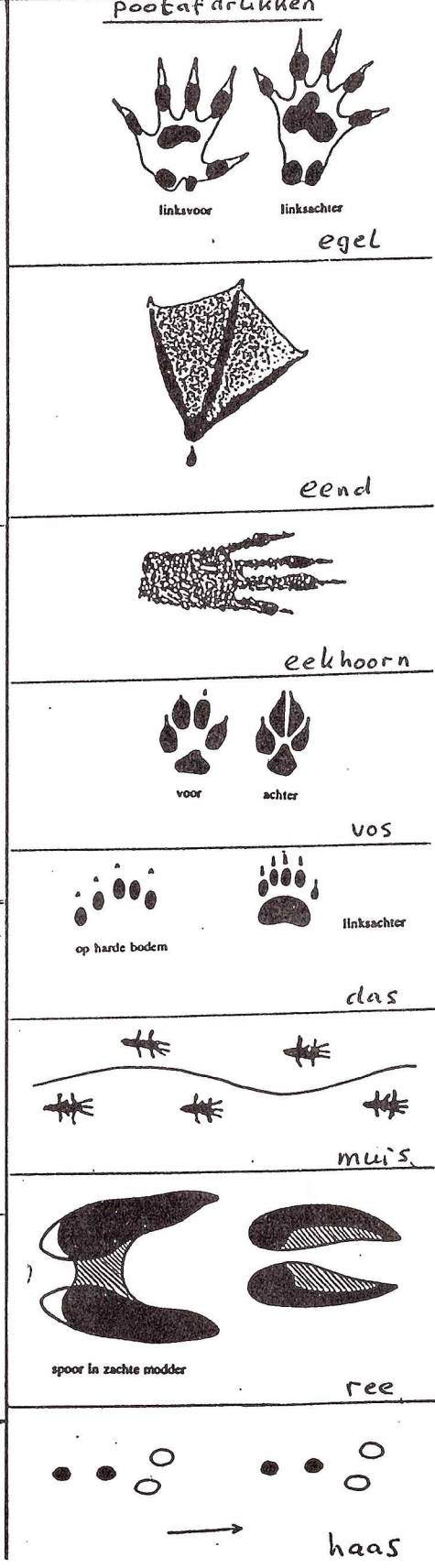
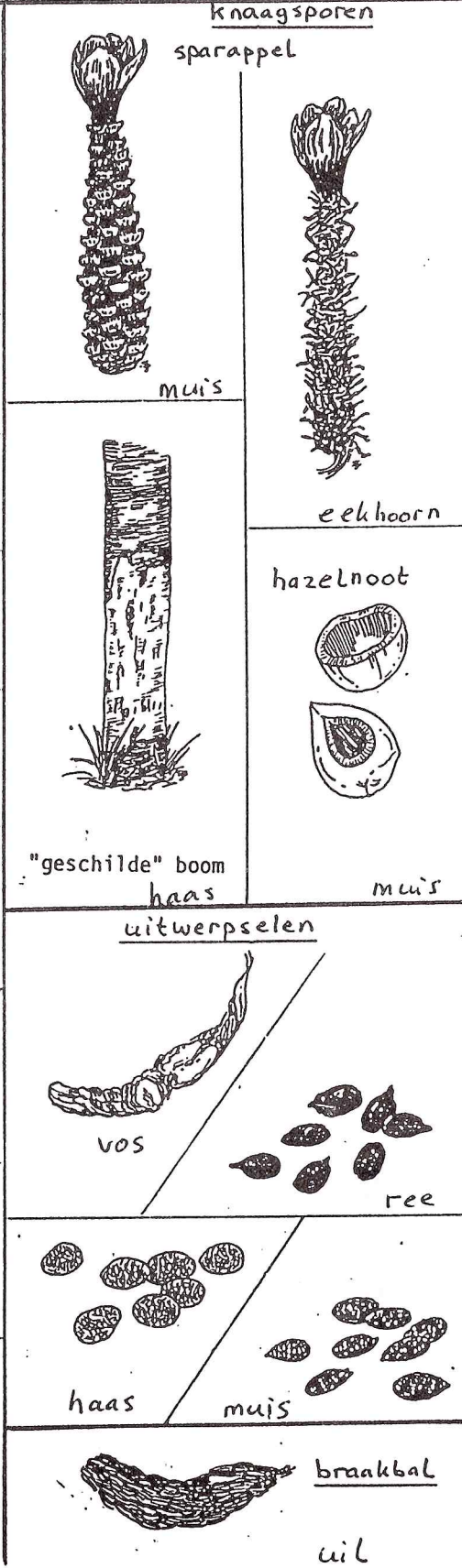
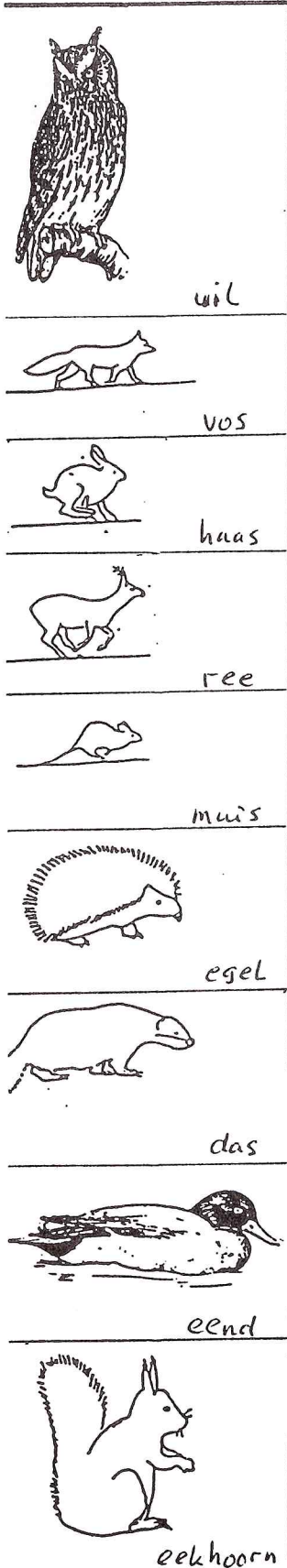
freak 10 jaar

aam: HV

Sporenkaart

NVWC

JEUGDRUBRIEK

hallo

Jeugdleden,

Nu het aantal jeugdleden de laatste maanden fors is toegenomen, zou het best leuk zijn een eigen plaatsje in de Hak-al te krijgen. Wat niet leuk lijkt is dat het alleen door ouderen ingevuld wordt.

Aan jullie de vraag: Wil je meehelpen de jeugdafdeling te vullen. Dit zou kunnen door een verslag in te sturen van een van de avonden van de jeugdclub, een uittreksel van je werkstuk of spreekbeurt over de natuur.

Een artikeltje wat je aan vogels of planten gezien hebt in de buurt van je huis, je school of ergens waar je met vakantie was. Als het maar over de natuur gaat.

Een vaste jeugdrubriek in de Hak-al moet opvallen en wat daar o.a. voor nodig is, is

een passende naam.

Een eigen "logo" (moeilijk woord voor herkenningsteken) zou er ook moeten komen.

Willen jullie hierover denken en ideeën aan ons doorgeven?

Je kunt je reactie sturen naar:

Redactie Hak-al N.V.W.C.,
Breun Jansen, Eikeboom 31

of

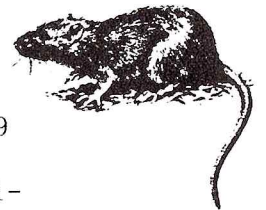
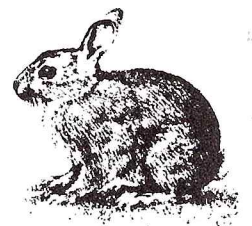
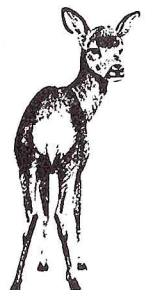
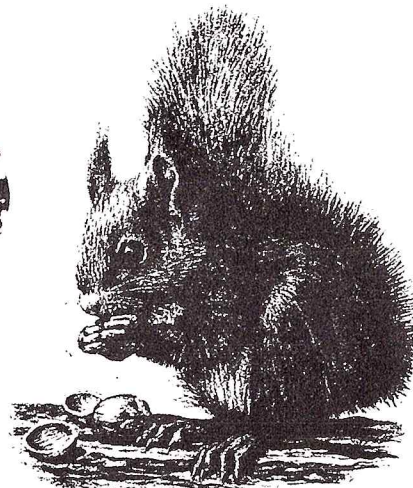
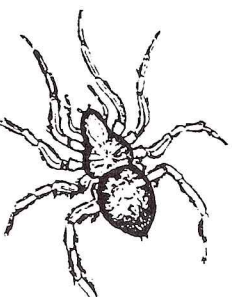
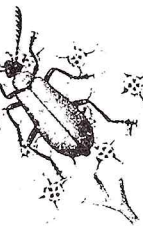
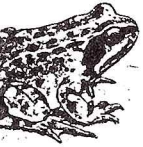
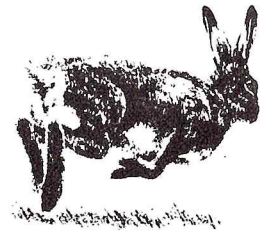
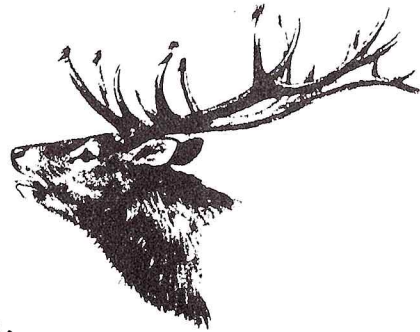
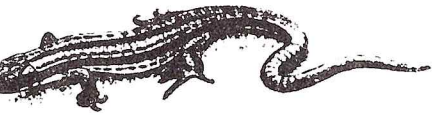
Gerard van Ruiten, Verdistr. 9

of

Harry v.d. Warenburg, Grondzeilerweg 9

of

In de Hak-al-bus in de Ketelvink
(staat op de grijze kast).

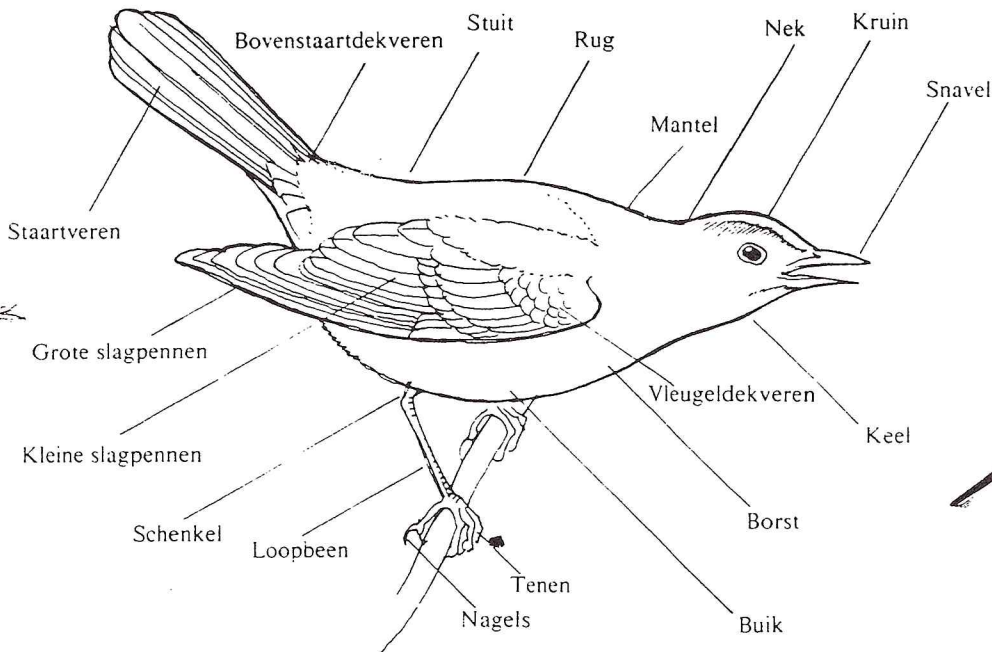
JEUGDRUBRIEK

Vogel, wie ben je?

Voor je naar buiten gaat om vogels te bekijken, is het handig te weten, waar je op moet letten.

Om achter de naam te komen zijn er vele soorten vogelgidsen te koop, de een nog mooier dan de ander, maar voor allemaal is het nodig dat je de vogel goed bekijkt.

Op onderstaande tekening zie je de meest gebruikte namen voor de lichaamsdelen van een vogel.

Stel je kijkt naar buiten de tuin in en je ziet een onbekende vogel. Als voorbeeld kunnen we een roodborstje nemen.

Vraag 1 : Hoe groot is de vogel?

Antwoord: Ongeveer zo groot als een mus.

Vraag 2 : Waar zie je de vogel?

Antwoord: In de tuin op de grond.

Vraag 3 : Hoe ziet de vogel eruit?

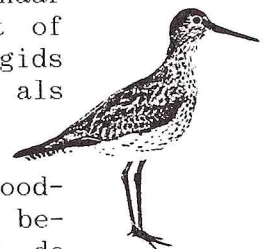
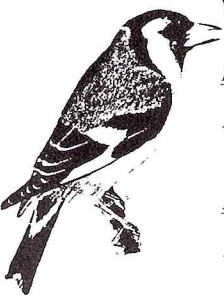
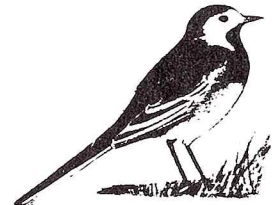
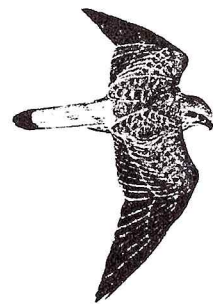
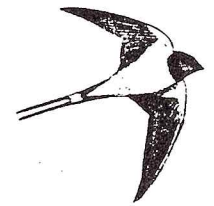
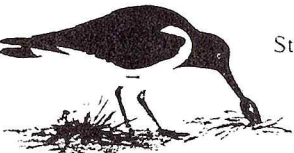
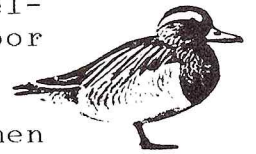
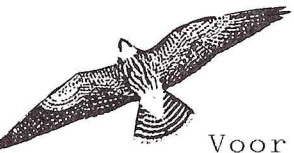
Antwoord: Neem de tekening erbij en schrijf de kleur of de vorm op bij het juiste lichaamsdeel. Voor ons

voorbeeld de roodborst zou dat kunnen zijn:

snavel - puntig, donker
borst - oranje-rood
verenpak - bruin
ogen - zwart, geen oogrand
enz., enz.

Als je met deze gegevens naar een ervaren vogelaar gaat of gaat zoeken in een vogelgids zul je snel de roodborst als naam vinden.

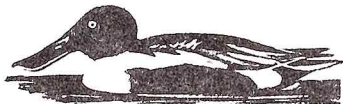
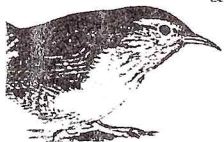
Nu we het toch over de roodborst hebben. De roodborst behoort tot de familie van de lijsters, zijn wetenschappe-

lijke naam is *Erithacus rubecula*.

Hij is gemeten van het puntje van zijn snavel tot het eind van de staart 14 cm. lang. In het voorjaar - april/juli - broeden ze in ons land en vertrekken 's winters richting Spanje.

De roodborst die wij 's winters in de tuin zien komt uit Scandinavië of Rusland.

verslag

Senior-jeugd-excursie Flevo d.d. 9 november 1991

Afgesproken was om half negen verzamelen, iedereen was er dus, behalve Henkjan. Later dan afgesproken kwam hij dan toch en werd niet geslagen. Dit laatste kwam omdat hij een auto heeft, die voor meerderen bedoeld was. Afijn na een gele kaart voor Henkjan: Flevopolder.

De heenreis verging eenieder prima, mooi weertje en lekker muziekje. Aangekomen in de Flevo verging het eenieder ook wel goed, we zaten droog in de auto. De eerste van een vijftal regenbuien. Tussen deze buien door hebben we langs de Vogelweg ganzen, buizerden, zeer leuk 5 bonte kraaien en enkele blauwe kiekendieven gezien en zijn naar de Knardijk gereden. Hier zaten enkele eendesoorten. Toen door naar de Kluut, in deze hut bevonden zich enkele bejaarden, erbuiten kluten, tafeleenden, wintertalingen, maar nog steeds geen pijlstaart voor Chris.

In de Kluut begon ook de ontgroening van meneertje Theelepel (een jongetje van ± 1.30 m.). Tot mijn spijt moet ik zeggen dat ik z'n echte naam kwijt ben. Na dit bezoek gingen we naar de hut de Grauwe Gans. Na een lange wandeltocht van de warme auto naar de hut hadden we nog een paar rietgorzen en overvliegende grauwe ganzen. In de hut zelf was er weinig te zien, erbuiten ook op een paar grauwe ganzen en wilde eenden na.

Daarna de tocht terug, nu iets meer succes. Baardmannetjes gehoord: ping, ping. We kregen ze niet te zien, maar toch hebben we Paul ervan kunnen overtuigen dat het echte waren.

Het voedsel bestaat voornamelijk uit insecten, wormen, slakken en spinnen, in de winter vooral wormen, fruit en bessen.

Dit was de jeugdrubriek voor deze Hak-al. In de volgende hopen we ook jullie aan het woord te laten. Tot ziens, lees, bels of schrijfs.

Gerrie Monfils.

In de warme auto op naar de volgende stop: 't Bovenwater. Op het Bovenwater zelf zaten: futen, tafeleenden, kuifeenden en heel leuk een nonnetje ♀. Aan de andere kant, in de Oostvaardersplassen zaten er naast wintertaling, kuifeenden en wilde eenden ook pijlstaarten, voor Chris. Ook zagen wij hier een mooie vlucht kluten.

Met een beetje regen gingen we verder, nu langs de Oostvaardersdijk. Hier 5 leuke waarnemingen, nl.: 5 dwergmeeuwen. Eén exemplaar een juveniel beest, liet zich mooi zien: fouragerend op ± 5 meter.

Na de andere vier dwergmeeuwen en nog wat kleine groepen eenden kwamen we bij informatiecentrum de Trekvogel: dicht!

Nog even, als alternatief, in de omgeving gevogeld, maar zonder resultaat. Hierna richting huis om de laatste boodschappen te doen.

Al met al een geslaagde dag, die liefst op een andere datum zeker voor herhaling vatbaar is.

Senior-jeugdlid,

Job van Amerom

Absolute recycling, dus zonder resterend afval.

Onder deze kop publiceert Peugeot in het blad BONNE ROUTE een artikel dat de oplossing moet geven tegen de alsmaar groeiende hoop autowrakken.

Ondanks gebruik van sloop-onderdelen, hergebruik van gesloopte materialen en uiteindelijke verschroting van de rest van de auto's, bleef er nog steeds veel rommel over - vooral van verschillende kunststoffen - die uiteindelijk als afval op vuilstortplaatsen belandde en zo het milieu belastte. Aan dat probleem is de autoindustrie een jaar of wat geleden gaan werken.

Tot dusver ging het als volgt: aan het einde van zijn leven pleegt een auto op de sloop te belanden. De sloper zal beginnen met de auto 's droog te maken, d.w.z. alle vloeistoffen eruit laten lopen en opvangen voor herverwerking.

Dat gaat niet alleen om brandstof en motorolie maar ook om koelvloeistof, ruitensproeiervloeistof, airco-vloeistof, accuzuur, remolie en de oliën van de stuurbekrachtiging, de al dan niet automatische versnellingsbak en het differentieel.

De volgende stap is de auto ontdoen van alles wat als slooponderdeel kan worden verkocht. Daarna gaat de auto de shredder in die hem verschroot. Alles gaat naar de vuilstort.

Die rest wordt vooral gevormd door glas, plastics en rubbers. Voor recycling van de eerste twee bestaan ook al technieken. Het glas leende zich vrij gemakkelijk voor recycling.

Met de plastics was de moeilijkheid dat ze van zovele verschillende samenstellingen zijn, die op zich moeilijk zijn te herkennen, terwijl het chemisch beslist noodzakelijk is ze uit elkaar te houden.

De oplossing daarvoor kwam van de auto-industrie en de leveranciers van de plastics samen. Ten eerste wordt er nu naar gestreefd zo weinig mogelijk verschillende soorten plastic te gebruiken. En ten tweede worden de plastic onderdelen steeds meer van nummers voorzien waaraan hun samenstelling valt te herkennen.

Bij elkaar wordt zo verzameling en recycling mogelijk van de plastic delen en kan na recycling inderdaad opnieuw worden gebruikt.

Ook na die vergevorderde sloop- en recyclingtechniek blijft er nog afval over, vooral van de banden.

Dat mag fraai worden betiteld als residu, maar het is en blijft heel gewoon het milieubelastende spul voor de vuilstort.

Daar heeft Peugeot, samen met de bij het project RECAP betrokken partners, nu dus wat op gevonden: er is een techniek ontwikkeld om van het residu een schone brandstof te maken, die zich in het bijzonder leent voor verbruik in de cementindustrie.

Daarmee is dan het grote streven - absolute recycling zonder residu - gerealiseerd.

De bedoeling is in 1995 met RECAP te gaan draaien in het Frankrijk. De ervaringen die dan nationaal zullen worden opgedaan kunnen weer dienen als basis voor een Europese opzet.

Gerrie Monfils-Evers.

**EEN BETER MILIEU
BEGINT BIJ JEZELF**

Massale aanwezigheid Kleine vos en Gamma-uil in 1991

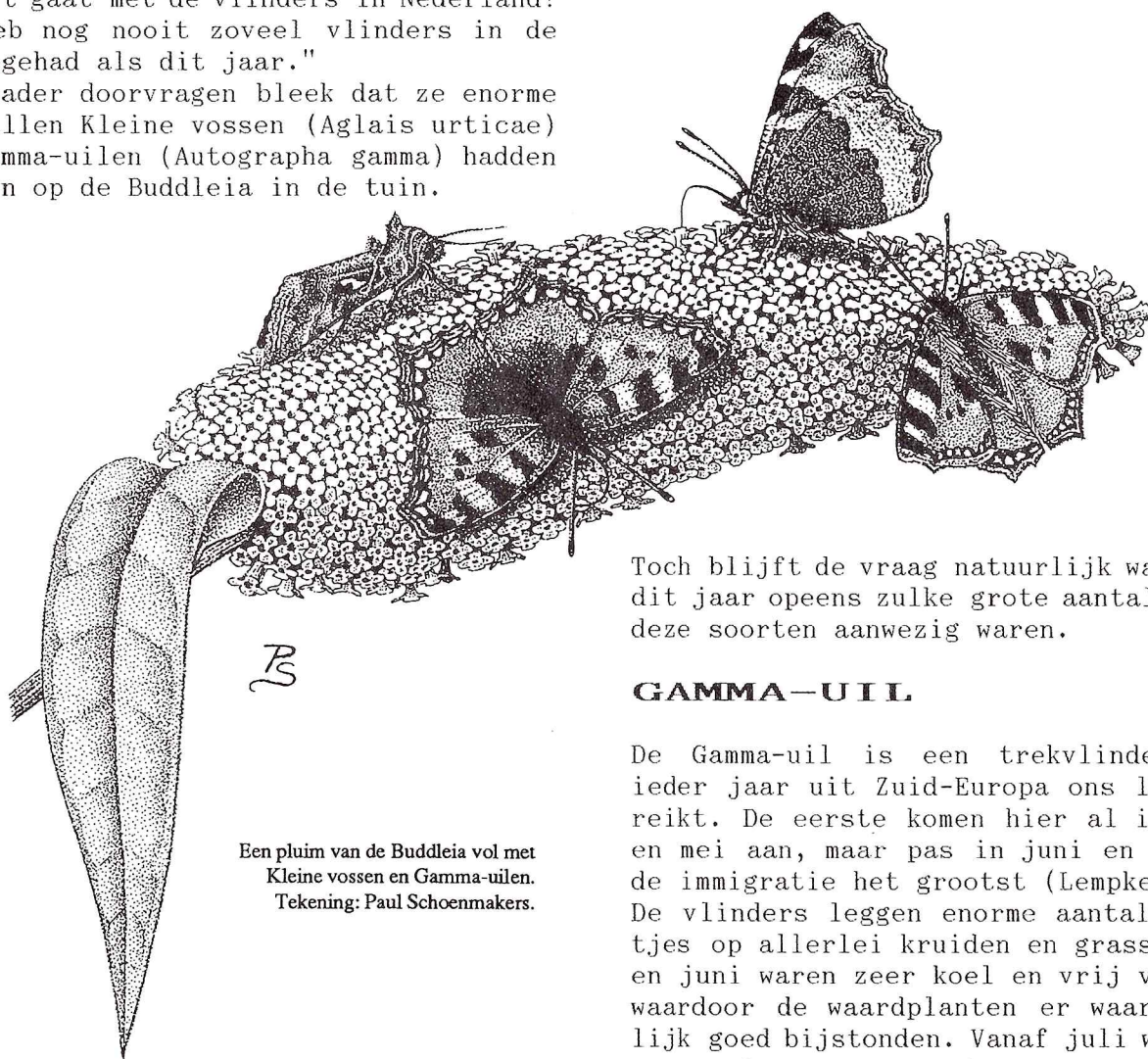
In de nazomer waren Kleine vossen en Gamma-uiltjes op veel plaatsen opvallend talrijk. Werd dit veroorzaakt door de warme zomer, het koude voorjaar of is er nog een andere reden? Kars Veling probeert dit probleem te ontrafelen.

Kars Veling

De Vlinderstichting werd eind augustus en begin september regelmatig gebeld met de mededeling: "Wat zeuren jullie nou dat het slecht gaat met de vlinders in Nederland! Ik heb nog nooit zoveel vlinders in de tuin gehad als dit jaar."

Bij nader doorvragen bleek dat ze enorme aantallen Kleine vossen (*Aglais urticae*) en Gamma-uilen (*Autographa gamma*) hadden gezien op de Buddleia in de tuin.

nectar te vinden is. Het zijn zeer goede vliegers en ze kunnen kilometers afleggen op zoek naar nectarbronnen. Als een plaats voor deze soorten ongeschikt wordt, kunnen ze gemakkelijk een andere, nog wel geschikte plaats bereiken.

Een pluim van de Buddleia vol met Kleine vossen en Gamma-uilen.
Tekening: Paul Schoenmakers.

Toch blijft de vraag natuurlijk waarom er dit jaar opeens zulke grote aantallen van deze soorten aanwezig waren.

GAMMA-UIL

De Gamma-uil is een trekvlinder, die ieder jaar uit Zuid-Europa ons land bereikt. De eerste komen hier al in april en mei aan, maar pas in juni en juli is de immigratie het grootst (Lempke 1972). De vlinders leggen enorme aantallen eitjes op allerlei kruiden en grassen. Mei en juni waren zeer koel en vrij vochtig, waardoor de waardplanten er waarschijnlijk goed bijstonden. Vanaf juli werd het warm, droog en zonnig weer, zodat de rupsen zich zeer goed hebben kunnen ontwikkelen.

De vlinders die hier in het voorjaar binnenkomen vallen nauwelijks op omdat ze voornamelijk 's nachts actief zijn. De vlinders van de zomergeneratie daarentegen vliegen ook overdag en hebben een grote nectarbehoefte. In tuinen kunnen soms honderden exemplaren aanwezig zijn

Wat antwoord je dan? Uiteraard is het waar dat er zeer veel vlinders te zien zijn geweest in de tuinen, maar dat zegt absoluut niet dat het goed gaat met de Nederlandse vlinders.

Kleine vos en Gamma-uil zijn heel makkelijke soorten, de 'kroeglopers' onder de vlinders. Daarmee bedoelen we dat ze te

Tijdens veldwerk in Oirschot namen we per pol Struikheide soms 20 - 30 Gamma-uiltjes waar. Als je dat omrekent naar totalen in dit gebied dan kom je al gauw op honderdduizenden vlinders.

KLEINE VOS

Voor de Kleine vos geldt ook dat het koude voorjaar zeker niet negatief gewerkt heeft. De brandnetels waren, door het vochtige voorjaar, zeer voedselrijk en de rupsen die in juli aanwezig waren hebben zich massaal kunnen ontwikkelen. Het is ook mogelijk dat door het koele vochtige weer in mei en juni de sluipwesp die parasiteert op de rupsen van de Kleine vos sterk in aantal is afgenomen (willen mensen die hier ervaringen mee hebben dit even laten weten?).

OVERIGE SOORTEN

Niet alle vlinders hadden in 1991 een goed jaar. Vooral de soorten met een eerste generatie in mei, lijken zeer kleine zomergeneraties te hebben gehad.

De vlinders hebben in mei nauwelijks de mogelijkheid gehad om hun eitjes af te zetten en veel vrouwtjes zullen zijn gestorven met nog veel eitjes in hun lichaam. De Kleine vuurvlinder, het Hooibeestje en het Landkaartje zijn in de zomer, voor zover we nu kunnen bekijken, slechts in lage aantallen waargenomen. Ook de rupsen hebben waarschijnlijk sterk van het weer in mei en juni te lijden gehad. De ontwikkeling is sterk vertraagd. Het Icarusblauwtje kwam - zo lijkt het - weken later dan normaal. Om echt een goed overzicht te krijgen, moeten we wachten op alle medewerkers in het land die hun waarnemingen aan De Vlinderstichting doorgeven. We zouden dan ook iedereen willen vragen om de waarnemingen voor 1 december van dit jaar op te sturen.

Literatuur

Lempke, B.J., 1972. De Nederlandse Trekvlinders. Thieme - Zutphen.

Uit:

Vlinders, kwartaaltijdschrift van De Vlinderstichting; jaargang 6 nummer 4 november 1991.

(Zuid)Frankofielen opgelet!

Afgelopen zomer kreeg ik van kennissen het volgend aanbod: natuurwandelingen leiden voor Nederlanders in Zuid-Frankrijk, te weten de omgeving van Couliouxe. De reis wordt vergoed, verblijf gratis, eten voor eigen rekening. Om de week komt in een appartementen-villa een groep Nederlanders die zich gaan vermaken met kunstexcursies, schilder- en tekenlessen, fietstochten in de Pyreneeën, wandelingen in de omgeving van Couliouxe.

Ik heb beloofd om eens contact te zoeken met onze club, temeer omdat ik weet dat er enkele mensen zijn die de Pyreneeën kennen en/of de natuur van Zuid-Frankrijk.

Wie belangstelling heeft kan reageren, ik zal zien dat ik e.e.a. koördineer. Het gaat om de zomer van 1992.

Hans Kortekaas, Nortiastraat 27,
4163 LL Leerdam; tel.: 03451 - 10818.

Tijdelijke sluiting Bibliotheek N.V.W.C.

Vrijdag 20 december is de laatste uitlendag in 1991. In 1992 beginnen we weer op 10 januari. Voor noodgevallen zijn we zoals altijd wel telefonisch te bereiken (tel.nr.'s zie voorin de Hak-al).

Wie zijn welzijn niet van zijn inkomen maar van de natuur laat afhangen, heeft altijd nog wel wát om de dag met blijdschap te aanvaarden.

Wij wensen u en de uwen een gelukkig en voorspoedig 1992.

Cor Maurice en Gerrie Monfils

VOGELWAARNEMINGEN

Beste tureluurs,

Weer een mooie lijst en naar mijn idee veel variatie (notenkraker, kwak, smelleken, ransuil, zeearend), wat me doet denken aan een uitspraak van een van onze leden; dat hier veel gevarieerde waarnemingen te doen (kunnen) zijn.

Mijn eigen bescheiden inbreng deze rit is een nachtelijke ontmoeting met een bunzing op de Diefdijk, héél mooi.

De klapper voor iedereen is natuurlijk de zeearend, een mijlpaal in de afgelopen jaren.

Om de mogelijkheid van dubbele waarnemingen te voorkomen, de waarnemingen liever op kaartjes invullen! In de bak in De Ketelvink kreeg ik namelijk ook een verzamellijst. Dit geeft veel extra werk.

Laten we lekker doorgaan, dit jaar/uit en het volgende jaar in!

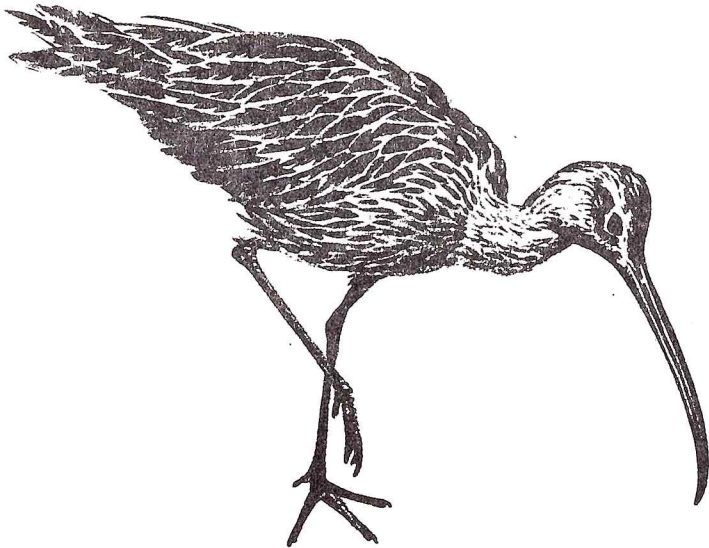
Hans Kortekaas.

grauwe gans:

- 20-10-91; 93 exx. boven N.S.-station Culemborg (A.B./T.K.)
- 25-10-91; 64 exx. Trektelpost (T.T.)
- 26-10-91; 20 exx. Trektelpost (T.T.)

wulp:

- 01-11-91; 5 exx. de bocht (R.J./C.H.)

grutto:

- ??? ; Trektelpost (T.T.)

kwak:

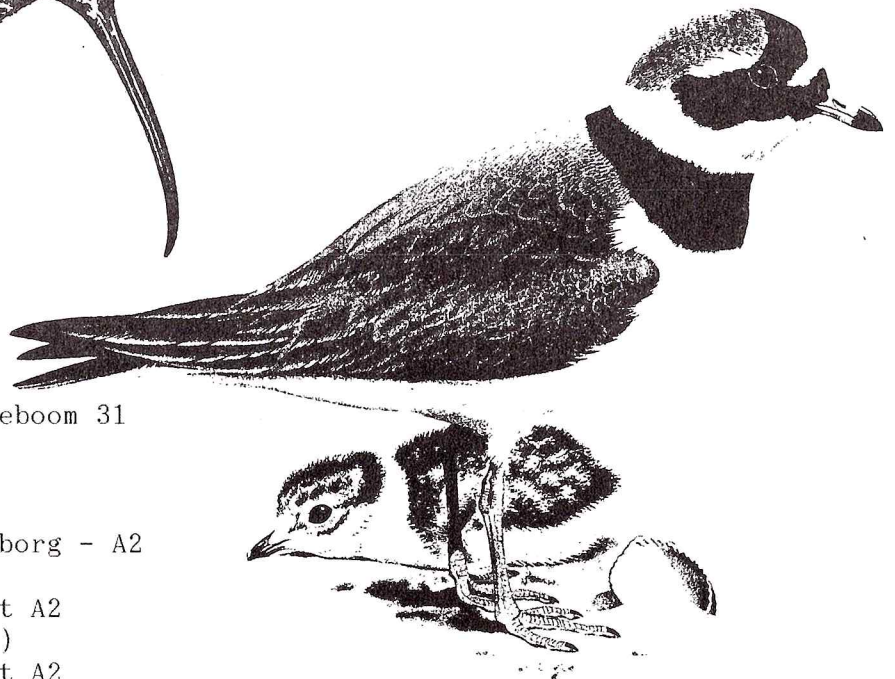
- ??? ; V.d. Anker, uiterwaarden (A.C.IJ.)

witgatje:

- 24-08-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)
- 19-10-91; ? ex. Trektelpost (T.T.)

bontbekplevier:

- 07-09-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)
- 05-10-91; 6 exx. Trektelpost (T.T.)

blauwe reiger:

- 14-11-91; 1 ex. voortuin Eikeboom 31 (L.J.)

ooievaar:

- 17-09-91; 1 ex. afslag Culemborg - A2 (H.V.)
- 29-09-91; 1 ex. weiland naast A2 t.h.v. Diefdijk (B.J. + fam.)
- 23-10-91; 1 ex. weiland naast A2 t.h.v. Zijderveld (B.J.)

goudplevier:

- 21-10-91; 1 ex. Trektelpost (A.B.)
- 26-10-91; 73 exx. Trektelpost (T.T.)

zwarte ruiter:

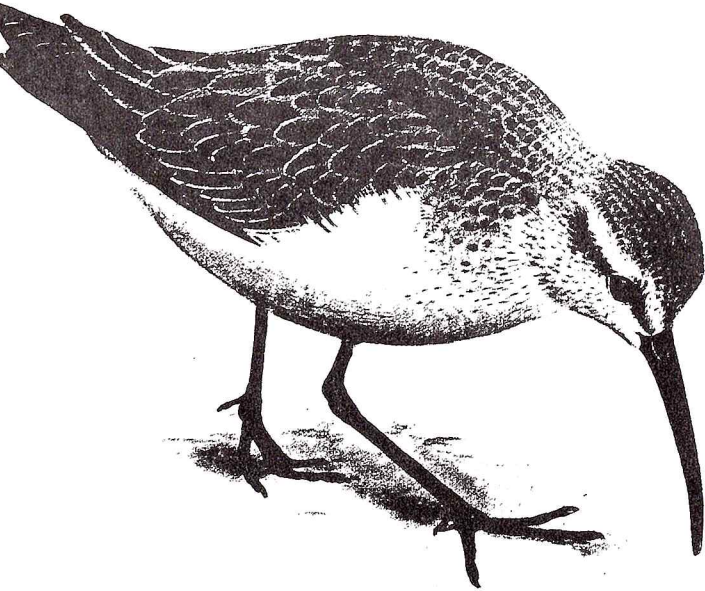
- 24-08-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)

bosruiter:

- 24-08-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)

krombekstrandloper:

- 28, 29, 30-08-91; plasjes einde Weidsteeg (A.B./J.v.A./S.B./H.V.)

blauwe kiekendief:

- 05-10-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)

bonte strandloper:

- 05-10-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)

kanoet strandloper:

- 12-10-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)
- 13-10-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)

sperwer:

- 05-10-91; 5 exx. Trektelpost (T.T.)
[waarnemingen over een hele dag]
- 26-10-91; 25 exx. Trektelpost (T.T.)
[waarnemingen over een hele dag]

boomvalk:

- 28-08-91; 1 ex. einde Weidsteeg
(A.B./J.v.A./H.V.)
- 14-09-91; 1 ex. Lekdijk-West (H.V.)
- 05-10-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)

bruine kiekendief:

- 24-08-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)
- 07-09-91; 1 ex. Lekdijk, Trektelpost,
De Heul (H.V.)
- 05-10-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)

buizerd:

- 15-10-91; 2 exx. einde Weidsteeg
(A.C.IJ.)

ruigpootbuizerd:

- 25-10-91; 1 ex. waar? (T.K./P.v.V.)

visarend:

- 27-10-91; 1 ex. O.V.B. (C.H.)

wespendief:

- 24-08-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)

smelleken:

- 14-10-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)
- 26-10-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)

zeearend:

- vanaf 14-10-91; 1 ex. Trektelpost
("halve club")

ransuil:

- 08/09-91; 2 exx. Lekdijk-w. (H.V.)

zwarte stern:

- 24-08-91; 11 exx. Trektelpost (T.T.)

visdief:

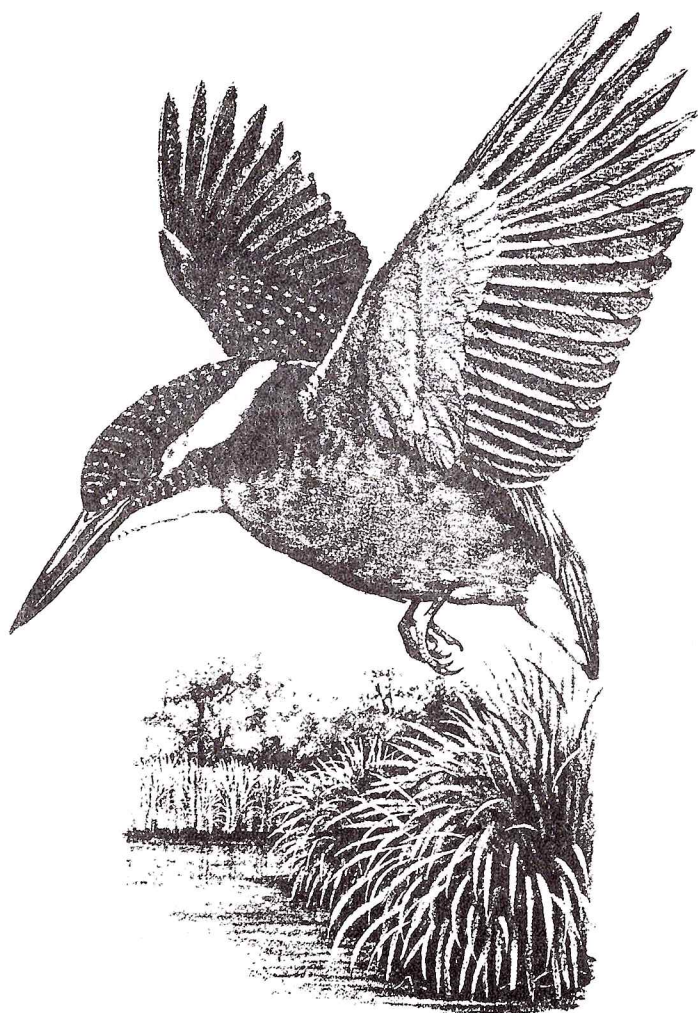
- 24-08-91; 1 ex. Trektelp. 8 uur (T.T.)
2 ex. Trektelp. 9 uur (T.T.)
- 19-10-91; 4 exx. Trektelpost (T.T.)

dwergmeeuw:

- 25-10-91; 1 ex. waar? (T.K./P.v.V.)

ijsvogel:

- 15-10-91; 1 ex. plas einde Weidsteeg
(A + F.IJ.)
- 20-10-91; 1 ex. bocht op de dijk
(C.H.)
- 21-10-91; 1 ex. Red. Waard (A.B.)

tapuit:

- 05-10-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)

grote gele kwikstaart:

- 24-08-91; 1 ex. Trektelp. 7.15 (T.T.)
1 ex. Trektelp. 8.45 (T.T.)
2 exx. Trektelp. 11.00 (T.T.)
- 21-09-91; 2 exx. Trektelpost (T.T.)
- 25-10-91; 1 ex. waar? (T.K./P.v.V.)

boompieper:

- 21-09-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)
- 05-10-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)

oeverpieper:

- 13-10-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)
- 19-10-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)

grote lijster:

- 24-08-91; 2 exx. Trektelpost (T.T.)
- 05-10-91; 8 exx. Trektelpost (T.T.)

strandleeuwerik:

- 19-10-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)

goudvink:

- 19-10-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)

appelvink:

- 01-09-91; 1 ex. Trektelpost (A.B.)

ortolaan:

- 19-10-91; 1 ex. Trektelpost
(A.B./P.v.V.)

sneeuwgorz:

- 10-10-91; 2 exx. Trektelpost (T.K.)

notenkraker:

- 05-10-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)
- 13-10-91; 1 ex. Zeedijk (F.H.)
- 25-10-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)

boerenzwaluw:

- 25-10-91; 3 exx. Trektelp. 9.20 (T.T.)
3 exx. Trektelp. 10.30 (T.T.)

vlaamse gaai:

- 06-10-91; 1 ex. in achtertuin; niet
eerder zo dicht bij huis gezien
(L.v.d.K.)

tortelduif:

- 24-08-91; 1 ex. Trektelpost (T.T.)

Lijst van afkortingen:

T.T. = Trektelpostteam (Paul v. Veen,
Job v. Amerom, Arjan Brenkman,
Stijn Brand, Chris Harmsem;
soms: Henk Vennix, Tom Kompier
R.J. = Ronald Jagers
C.H. = Chris Harmsem
L.J. = Leny Jansen
H.V. = Henk Vennix
B.J. = Breun Jansen
A.C.IJ. = A.C. IJdenberg; A.B. = Arjan
L.v.d.K. = Leo van der Kooij; Brenkman
T.K. = Tom Kompier
F.H. = Frans Hoffer S.B. = Stijn
P.v.V. = Paul v. Veen; Brand

EXCURSIE- EN AKTIVITEITENPROGRAMMA

* * INDIEN NIET VERMELD, DAN VERTREKKEN ALLE EXCURSIES VANAF "DE KETELVINK" * *

vrijdag 13 december 1991:

Dia-lezing over Nepal door Jan Spelier;
aanvang: 20.00 uur.

zaterdag 14 december 1991:

2e knotdag. Lokatie: De Duinen, Lekdijk
Beusichem. Zie konvo!

maandag 16 december 1991:

* Kampvergadering 19.00 tot 20.00 uur.
* Algemene maandelijks vergadering;
aanvang: 20.00 uur.

vrijdag 27 t/m dinsdag 31 december 1991:

Winterkamp in Gaasterland.

vrijdag 3 januari 1992:

Nieuwjaarsbijeenkomst met choco, olie-
bollen en appelvinken. Aanvang: 19.00
uur.

zaterdag 4 januari 1992:

Knotten en tuinwerkzaamheden.

woensdag 8 januari 1992:

Thema-avond "Stootvogels" door Henkjan
Kievit en Gerard van Ruiten. Aanvang:
20.00 uur.

maandag 13 januari 1992:

Werkgroepenvergadering. Aanvang: 20.00
uur.

zaterdag 18 januari 1992:

Traditionele jaarlijkse Stootvogeltel-
ling. Vertrek: 09.00 uur.

maandag 20 januari 1992:

Algemene maandelijks vergadering; aan-
vang: 20.00 uur.

woensdag 22 januari 1992:

UITERSTE INLEVERDATUM KOPY HAK-AL

vrijdag 24 januari 1992:

Dia-avond IJsland door Harry Wanders uit
Den Haag. Aanvang: 20.00 uur.
Konvo volgt!

zaterdag 25 januari 1992:

Knotten. Konvo volgt!

ZONDAG 26 januari 1992:

Fietsexcursie uiterwaarden o.l.v. Kars
Veling. Vertrek per fiets: 14.00 uur.

zaterdag 1 februari 1992:

Tuinwerkzaamheden. Aanvang: 09.00 uur.

maandag 3 februari 1992:

Jaarvergadering met film. Aanvang: 19.30
uur. Konvo volgt!

woensdag 5 februari 1992:

Thema-avond. Aanvang: 20.00 uur.

zaterdag 8 februari 1992:

Nestkasten timmeren in Ketelvink. Aan-
vang: 09.00 uur.

maandag 10 februari 1992:

Werkgroepenvergadering; Aanvang: 20.00
uur.

maandag 17 februari 1992:

Algemene maandelijks vergadering; aan-
vang: 20.00 uur.

vrijdag 21 februari 1992:

Dia-avond "Libellen". Aanvang: 20.00 uur.
Konvo volgt!

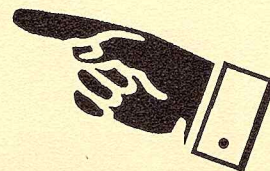
vrijdag 28 februari 1992:

Uilenexcursie. Vertrek: 21.00 uur o.l.v.
Kars Veling en Henk Vennix.

zaterdag 29 februari 1992:

Zoogdierensporen zoeken en bekijken in
Regulieren of Beesdse Veld o.l.v. Gerard
van Ruiten. Vertrek: 09.00 uur. Terug:
circa 11.00 uur.

FEBRUARI 1992 !!!

Kuifduikers met jongen

Foto: Flip de Nooyer

Persbericht

De veertiendaagse Vogelkalender 1992 in kleur is zonder twijfel weer de meest gewilde vogelkalender. Deze kalender is reeds jarenlang een enorm succes. Aan de vijftientig kleurenplaten voor 1992 is weer bijzonder veel zorg besteed en reeds bij vele vogelliefhebbers in Nederland en België is het traditie geworden via deze vogelkalender op de hoogte te blijven van de prestaties van onze vogelfotografen.

Onze veertiendaagse vogelkalender heeft in Nederland zelfs de vierde plaats veroverd bij de verkiezing van de beste kalender in Nederland. De bruikbaarheid is dan ook optimaal. Een handig formaat (22 x 30 cm), een goed leesbaar kalendarium, een prachtige layout, interessante teksten en een keurig vogelboekje dat men er aan het eind van het jaar aan overhoudt. De opnamen voor de kalender 1992 zijn gemaakt door Arnoud van den Berg, Karel Beylevelt, Hans Dekkers, Hans Gebuis, Wim Jautze, Martijn de Jonge, Arie de Knijff, Jos Korenromp, Piet Munsterman, Flip de Nooyer, René van Rossum en Henk Tromp. De originele teksten bij de foto's zijn geschreven door Henk J. Lichtenbeld en Jaap Taapken en de Franse tekst is een bewerking van Roger Arnhem. Een steeds groter aantal liefhebbers verzamelt de kalender, om daarna enkele jaargangen te zamen te laten inbinden. De onderstaande vijftientig vogelsoorten zijn dit jaar opgenomen: Kuifduiker, Grote Barmsijs, Rosse Grutto, Ringmus, Rotgans, Roodkeelduiker, Blauwe Kiekendief, Regenwulp, Rouwkwikstaart, Sprinkhaanrietzanger, Zomertaling, Woudaapje, Roodpootvalk, Grote Gele Kwikstaart, Kwartel, Reuzenster, Roodmus, Kwak, Grauwe Klauwier, Pallas' Boszanger, Kruisbek, Grauwe Franjepoot, Raaf, Grote Burgemeester en Notenkraker.

De kalender bevat dertien bladen, aan beide zijden bedrukt in vierkleurenoffset en een schutblad. Kalenderindeling: twee weken per blad met duidelijk leesbare cijfers, formaat 22 x 30 cm staand. Met de uitgave van deze traditionele vogelkalender beoogt de Stichting Het Vogeljaar in de eerste plaats de kennis en de interesse voor de bij ons voorkomende vogelsoorten te bevorderen, en tegelijkertijd de vogelfotografie te animeren en meer bekendheid te geven.

Het wordt ten zeerste op prijs gesteld indien redacties van dag-, week- en maandbladen, zowel als besturen van aanverwante organisaties, bekendheid zouden willen geven aan deze unieke vogelkalender en wel door middel van bespreking in dagbladen, tijdschriften, nededingenbladen en circulaires. Bij afname van grotere aantallen wordt reductie verleend.

J kunt de Nederlandse uitgave van de Vogelkalender 1992 bestellen door overschrijving van f 15,- op postrekening 4325 ten name van de penningmeester van het Kalenderfonds, Boterbloemstraat 20, 5321 RR Hedel, Nederland, 04199-1967. U ontvangt dan de kalender tijdig franco thuis. De Franstalige uitvoering van de Vogelkalender 1992 kunt u bestellen door het zelfde bedrag te storten op bovengenoemd gironummer met vermelding van 'Franstalige kalender'.

Bestellingen in België door overmaking van Bfr. 300 op postrekening 0000296530-01 ten name van het Koninklijk Belgisch Verbond voor de Bescherming van de Vogels, Veeweidestraat 43, B-1070 Brussel. U kunt nu uw Franse relaties met deze kalender verblijden en hierdoor de interesse voor de vogels tot in de Franstalige gebieden verbreiden.

Stichting Het Vogeljaar, Boterbloemstraat 20, 5321 RR Hedel.